

Καλές Πρακτικές για μαθητές με Ειδικές Μαθησιακές Ανάγκες

Οδηγός Γονέων

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ LFHED
σε συνεργασία με το
ΣΥΛΛΟΓΟ ΓΟΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΝΤΕΛΑΚΡΟΥΑ

Ευγένιος Ντελακρουά
Lycée Franco-Hellénique

**Σύλλογος
γονέων και
κηδεμόνων**

ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΝΤΕΛΑΚΡΟΥΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ένα μεγάλο εύρος διαφορών στον ανθρώπινο εγκέφαλο έχει ως αποτέλεσμα διαφορετικούς τρόπους σκέψης, εκμάθησης, αλληλεπίδρασης και αντίληψης του κόσμου.

Στο σχολικό περιβάλλον συχνά κάποιες διαφορές εκδηλώνονται υπό τον τύπο ειδικών μαθησιακών αναγκών καθώς κάποιοι μαθητές δυσκολεύονται να κάνουν πράγματα που άλλοι κάνουν με ευκολία ή ακόμη μπορεί και να βρίσκουν εύκολα ορισμένα πράγματα στα οποία οι άλλοι μαθητές δυσκολεύονται.

Επιθυμούμε να εργαστούμε ώστε να ξεπεραστεί το κοινωνικό στίγμα και τα στερεότυπα με το να αρχίσουμε να μιλάμε ανοικτά για τους μαθητές αυτούς αλλά και να τους παρέχουμε το περιβάλλον που δικαιούνται προκειμένου να έχουν ίση πρόσβαση στην εκπαίδευση, να ευημερούν και να εισφέρουν στην σχολική κοινότητα τις δυνάμεις τους. Το παρόν αποτελεί έναν οδηγό για τους διδάσκοντες του σχολείου μας στην κατεύθυνση αυτή βασιζόμενο στις αρχές του κοινωνικού κινήματος της νευροποικιλότητας.

ΝΕΥΡΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ

Το κοινωνικό κίνημα, το οποίο περιγράφει την ιδέα ότι οι άνθρωποι νευρολογικά βιώνουν και αλληλεπιδρούν με τον κόσμο γύρω τους με πολλούς διαφορετικούς τρόπους.

Δεν υπάρχει ένας «σωστός» τρόπος σκέψης, μάθησης και συμπεριφοράς και οι διαφορές δεν θεωρούνται ελλείμματα αλλά φυσιολογικές παραλλαγές του ανθρώπινου γονιδιώματος, σημαντικές για την εξέλιξη του ανθρώπινου είδους.

Η ταξινόμηση του αυτισμού, της ΔΕΠ-Υ, της δυσλεξίας, της δυσαριθμησίας, της δυσορθογραφίας κ.α., ως ιατρικής/ψυχιατρικής παθολογίας δεν έχει έγκυρη επιστημονική βάση και αντίθετα, αντανακλά πολιτισμικές προκαταλήψεις και καταπιέζει αυτούς που χαρακτηρίζονται ως τέτοιοι.

Νευροδιαφορετικός/ή ή Νευροαποκλίνων/ουσα:

ένα άτομο του οποίου ο νευρότυπος παρεκκλίνει από την πλειοψηφία της κοινωνίας.

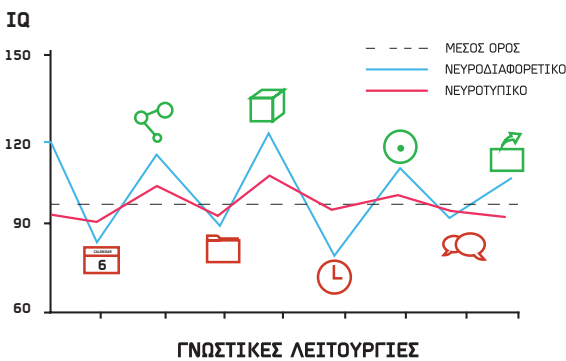
Νευροτυπικός/ή:

ένα άτομο του οποίου ο νευρότυπος θεωρείται τυπικός για την πλειοψηφία της κοινωνίας.

Spiky profile:

είναι μια οπτική αναπαράσταση των προσωπικών δυνατών σημείων και των τομέων ανάπτυξης. Στόχος του spiky profile είναι να προάγει την ενσωμάτωση και όχι τον αποκλεισμό.

Τα νευροδιαφορετικά άτομα είναι πιο πιθανό να έχουν υψηλές επιδόσεις σε ορισμένους τομείς και χαμηλότερες σε άλλους. Αυτό σημαίνει ότι το «προφίλ δεξιοτήτων» τους μοιάζει «ακανθώδες» με μεγάλες αντιθέσεις, αντί για μια συνεπή «μέση τιμή».

Μύθοι σχετικά με τις μαθησιακές δυσκολίες*

Οι μύθοι αυτοί είναι αποτέλεσμα κυρίως ελλιπούς ενημέρωσης, έχουν εμποδίσει συχνά τη λήψη συγκεκριμένων εκπαιδευτικών μέτρων αντιμετώπισης, έχουν προκαλέσει αρκετό προσωπικό πόνο στους μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες και στις οικογένειές τους και έχουν οδηγήσει σε σύγχυση όλους τους ενδιαφερόμενους.

Οι πιο διαδεδομένοι μύθοι είναι οι παρακάτω:

1

ΟΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΔΕΝ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΓΚΗ.

Οι Μαθησιακές Δυσκολίες είναι πραγματικές και δεν αποτελούν δημιούργημα των επιστημόνων. Η πρόσφατη έρευνα καταδεικνύει νευρολογικής φύσης διαφορές τόσο στη δομή όσο και στη λειτουργία του εγκεφάλου.

2

ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΕΧΟΥΝ ΧΑΜΗΛΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ.

Οι μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες έχουν δείκτη νοημοσύνης στο πλαίσιο του φυσιολογικού. Αυτό σημαίνει ότι κάποιοι μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες μπορεί να έχουν υψηλό δείκτη νοημοσύνης, ενώ άλλοι απλώς στο κατώτερο όριο του φυσιολογικού.

3

ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΜΑΘΟΥΝ.

Οι μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες μπορούν να μάθουν και να προχωρήσουν σε ακαδημαϊκές σπουδές. Απαιτείται όμως να παρακάμψουν τις δυσκολίες τους με εναλλακτικούς τρόπους διδασκαλίας και αξιολόγησης που τους επιτρέπουν να προσεγγίσουν τη γνώση και να επιδείξουν την πρόοδό τους.

4

ΟΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΑΝΕΠΑΡΚΟΥΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ.

Οι Μαθησιακές Δυσκολίες δεν δημιουργούνται εξαιτίας ακατάλληλης διδασκαλίας. Η ακατάλληλη διδασκαλία μπορεί απλώς να επιδεινώσει το πρόβλημα, ενώ η κατάλληλη προσαρμογή μπορεί να διευκολύνει τη μάθηση και τη μέγιστη αξιοποίηση των ικανοτήτων κάθε μαθητή.

5

ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΑΠΛΩΣ ΤΕΜΠΕΛΗΔΕΣ.

Οι μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες χρειάζονται περισσότερο χρόνο για να εκτελέσουν τις εργασίες τους και συχνά δεν τις ολοκληρώνουν. Αυτό μερικές φορές μοιάζει με τεμπελιά, αλλά δεν είναι. Οι λόγοι που συμπεριφέρονται τα παιδιά με αυτόν τον τρόπο εδράζουν στην αναντιστοιχία που υπάρχει μεταξύ των δυνατοτήτων τους και του δείκτη δυσκολίας του έργου που τους έχει ανατεθεί, καθώς και στη συσσωρευμένη αποτυχία που έχουν βιώσει στο σχολείο.

7

ΟΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΞΕΠΕΡΝΙΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ.

Οι Μαθησιακές Δυσκολίες δεν εξαφανίζονται με την πάροδο του χρόνου. Απλώς εμφανίζονται με διαφορετικό τρόπο και ένταση σε κάθε ηλικία. Για παράδειγμα, μπορεί να εκδηλώνονται με προβλήματα φωναχτής ανάγνωσης στην πρώτη σχολική ηλικία και με προβλήματα απομνημόνευσης στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

6

ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΜΟΝΟ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ.

Τα σύγχρονα ερευνητικά δεδομένα αναδεικνύουν την ύπαρξη σημαντικών κοινωνικο-συναισθηματικών προβλημάτων στους μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες. Τα προβλήματα αυτά μπορεί είτε να προκαλούνται από τη συνεχή αποτυχία είτε από τα προβλήματα στις γνωστικές λειτουργίες.

8

ΟΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΘΕΡΑΠΕΥΟΝΤΑΙ.

Οι Μαθησιακές Δυσκολίες αποτελούν διάρκεια και μόνιμη συνθήκη, η οποία βελτιώνεται εξαιρετικά δύσκολα. Αυτή ακριβώς η εξαιρετική δυσκολία βελτίωσης και η αντίσταση στη διδασκαλία αναδεικνύεται ως διαγνωστικό χαρακτηριστικό. Οι διάφορες μέθοδοι θεραπείας που κατά καιρούς έχουν έρθει στην επικαιρότητα στερούνται κάθε ερευνητικής τεκμηρίωσης.

*Η ορολογία «Μαθησιακές Δυσκολίες» είναι ξεπερασμένη, αλλά τη διατηρούμε καθώς είναι η γλώσσα των συντακτών.

«Οι Μαθησιακές Δυσκολίες στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση» Επιμέλεια: Σουζάνα Παντελιάδου, Αντωνία Πατσιοδήμου, Γιώργος Μπότσας, Ενότητα II.

Υποστήριξη των μαθητών με ειδικές μαθησιακές ανάγκες

Αναγκαία για τη διαχείριση των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών κάποιου μαθητή είναι η ύπαρξη σχετικής γνωμάτευσης από τον αρμόδιο δημόσιο φορέα ΚΕΔΑΣΥ.

Το σχολείο μας εξυπηρετείται από το 2ο Κ.Ε.Σ.Υ. Β' Αθήνας, Η υπηρεσία δέχεται αιτήματα για εκπαιδευτική αξιολόγηση παιδιών τηλεφωνικά κάθε Δευτέρα και Τετάρτη από τις 8.30 έως τη 1.30 στο τηλ. 210 6512513 και ηλεκτρονικά στο email pro@2kesy-v.att.sch.gr. Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα του Κέντρου για περισσότερες πληροφορίες.

Για την έκδοση γνωμάτευσης ΚΕΔΑΣΥ για σχολική χρήση:

1.

Ο κηδεμόνας με δική του πρωτοβουλία ή με σύσταση του σχολείου απευθύνεται στο ΚΕΔΑΣΥ <https://2kesy-v.att.sch.gr/>.

2.

Με ευθύνη των ειδικών παιδαγωγών και ψυχολόγου του ΚΕΔΑΣΥ γίνεται η έκθεση και ζητείται παράλληλα η συμπλήρωση ερωτηματολογίου και η συμπλήρωση περιγραφικής έκθεσης από τους διδάσκοντες. Μετά την έκδοση της γνωμάτευσης, ο γονέας φροντίζει να ενημερώσει για αυτήν το σχολείο.

3.

Η Α' Γυμνασίου είναι καθοριστική χρονιά για όσα παιδιά δεν έχουν τυχόν διαγνωσθεί και η προσοχή των εκπαιδευτικών πρέπει να είναι αυξημένη, η δε συνεργασία σχολείου και οικογένειας στενή.

4.

Είναι πολύ σημαντικό, εφόσον υπάρχει η υποψία για οιαδήποτε δυσκολία σε κάποιο μαθητή, τα αιτήματα για αξιολόγηση που απευθύνονται προς τα ΚΕΔΑΣΥ να αποστέλλονται μέχρι το αργότερο στην Α' Λυκείου, καθώς πέραν του τέλους της τάξης αυτής τα ΚΕΔΑΣΥ δεν συντάσσουν γνωματεύσεις που αφορούν σε προφορική εξέταση για τις επίσημες εξετάσεις.

Επισημαίνεται ότι το ΚΕΔΑΣΥ δεν έχει παιδοψυχιάτρους για να διαγνώσουν τυχόν αυτισμό, ΔΕΠΥ κλπ. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να απευθυνθεί στο Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο ή σε παιδοψυχίατρο δημοσίου ή σε κάποιο ιδιωτικό φορέα για τυχόν διάγνωση σχετικά με το νευρολογικό προφίλ του παιδιού και να την προσκομίσει στο ΚΕΔΑΣΥ για ταχύτερο και πιο ασφαλές αποτέλεσμα.

ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΑ Η ΔΙΑΓΝΩΣΗ; ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΟΙ «ΤΑΜΠΕΛΕΣ»;

Καταρχήν το άτομο υποφέρει έτσι και αλλιώς.

-Οι ορισμοί είναι πολύ σημαντικοί στην εκπαιδευτική διαδικασία:

Μπορούν να γεφυρώσουν τα κενά ανάμεσα στις διαφορετικές σχολικές κοινότητες: εκπαιδευτικούς, μαθητές, γονείς, τους φορείς που παράγουν σχετική πολιτική, τους γραφειοκράτες. Είναι σημαντικό όλοι να μιλάμε την ίδια γλώσσα.

-Οι ορισμοί είναι πολύ σημαντικοί για το ίδιο το άτομο, τον αυτοπροσδιορισμό του, την αυτογνωσία του και την ψυχική του υγεία:

Με το σωστό λεξιλόγιο μπορεί να επικοινωνήσει τις ανάγκες του (στο σημείο αυτό ας μην ξεχνάμε ότι συχνά μιλάμε για άτομα που έχουν ακριβώς αυτή την αδυναμία, του να διατυπώνουν τις δυσκολίες τους), να υπερασπιστεί τον εαυτό του, να διευρύνει την κατανόηση για τα χαρακτηριστικά του, να εντοπίσει ανθρώπους της ίδιας κοινότητας και να μην νοιώθει απομονωμένο, να δουλέψει με τα δυνατά του σημεία.

Εάν κάποιος δεν μπορεί να επικοινωνήσει τις ιδιαιτερότητές του, η καθημερινότητα είναι μία διαρκής προσπάθεια συγκάλυψης, το λεγόμενο μασκάρισμα - masking. Το μασκάρισμα αφορά τους εκατομμύρια τρόπους με τους οποίους ένας νευροδιαφορετικός προσποιείται ότι δεν διαφέρει από τους νευροτυπικούς. Είναι μηχανισμοί που αναπτύσσονται από πολύ νεαρή ηλικία και εξελίσσονται στην προσπάθεια του ατόμου να αποφύγει την κριτική, τον χλευασμό, την περιθωριοποίηση κτλ.

Το μασκάρισμα καταναλώνει τεράστια ενέργεια με αποτέλεσμα το άτομο να μην μπορεί να αναπτύξει άλλες δεξιότητές του και να επιβαρύνει καθοριστικά την ψυχική υγεία του.

-Οι ορισμοί δεν είναι το πρόβλημα. Το στίγμα γύρω από τη διαδικασία απόκτησής τους και η στερεοτυπική διαχείρισή τους είναι το πρόβλημα.

Εάν μείνουμε στον ορισμό, εάν υιοθετήσουμε το μοντέλο που στηρίζεται μόνο στις ελλείψεις τότε αυτό μπορεί να είναι και αρνητικό.

Εάν διαχειριστούμε τον ορισμό ως μία αφετηρία για να θέσουμε περισσότερα ερωτήματα και να ανακαλύψουμε από εκεί και πέρα το άτομο, τότε είναι ωφέλιμος.

Χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με την προφορική εξέταση

Σύμφωνα με τις εγκυκλίους για την εξέταση φυσικώς αδυνάτων, προτείνεται η παροχή δυνατότητας στον μαθητή:

α) να αναπτύσσει γραπτώς τις απόψεις του πριν την εκκίνηση της προφορικής εξέτασης, έτσι ώστε να οργανώσει πιο αποτελεσματικά τη σκέψη και τον λόγο του,

β) να συμβουλευεται τις γραπτές του σημειώσεις κατά τη διάρκεια της προφορικής εξέτασης και

γ) να του παρέχεται ο απαιτούμενος χρόνος προκειμένου να μπορέσει να απαντήσει.

Επιπλέον για την προφορική εξέταση συστήνεται:

A) Η ενημέρωση για την διαδικασία και η δημιουργία κλίματος ασφάλειας, αποδοχής και σεβασμού της ιδιαιτερότητας του μαθητή

B) Ο χώρος που πραγματοποιείται η προφορική εξέταση να μην έχει πολλά οπτικά και ακουστικά ερεθίσματα.

Γ) Η μεγαλόφωνη ανάγνωση των θεμάτων από τον εκπαιδευτικό, καθώς και η επανάληψη της ανάγνωσης κάποιου θέματος κατά τη διάρκεια της εξέτασης, εφόσον ζητηθεί από τον μαθητή.

Δ) Ο έλεγχος κατανόησης του περιεχομένου των ερωτήσεων. Σε περίπτωση ελλιπούς κατανόησης της εκφώνησης της ερώτησης να παρέχονται οι απαραίτητες διευκρινίσεις και να αναδιατυπώνεται η ερώτηση στο βαθμό που προβλέπεται.

Ε) Η ενθάρρυνση της ανάπτυξης μια απάντησης που δεν θεωρείται επαρκής με επιπρόσθετες διευκρινιστικές ερωτήσεις.

ΣΤ) Στα θεωρητικά μαθήματα, εφόσον διαπιστωθεί αδυναμία απόδοσης της γνώσης με συνεχή λόγο, η εκμείωση των απαντήσεων του μαθητή με την υποβολή ερωτήσεων που τον διευκολύνουν στην διατύπωση των γνώσεων, αλλά δεν είναι τέτοιας μορφής που να υποδεικνύουν την απάντηση.

Ζ) Στο μάθημα της Έκθεσης (Παραγωγή λόγου), η αξιολόγηση να επικεντρώνεται στην κατανόηση βασικών αξόνων του θέματος και την χρήση επιχειρηματολογίας.

Η) Στα θετικά μαθήματα i) η αξιολόγηση να επικεντρώνεται στο συλλογισμό και τον τρόπο επίλυσης μίας άσκησης ή την απόδειξη μιας θεωρίας, ii) να υποδεικνύεται στον μαθητή με γενική παραίνεση να προσέξει τα σύμβολα και τα πρόσημα, iii) επισημαίνονται οι αναριθμητισμοί, οι λανθασμένες αντιγραφές ποσών ή μεταφορές αριθμητικών δεδομένων και να προτρέπει ο μαθητής να διατυπώσει ξανά την απάντησή του.

Σχετικά με την γενικότερη υποστήριξη του μαθητή

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ:

Παροχή οδηγιών μελέτης με γνωστικούς χάρτες, γραφικούς οργανωτές, πλαγιότιτλους, περιλήψεις, πίνακες ή κατευθυντήριες ερωτήσεις για τα θεωρητικά μαθήματα, προκειμένου ο μαθητής να εστιάζει σε σημαντικές πληροφορίες και κατηγορίες εννοιών. Οι οδηγίες μελέτης καλό είναι να δίνονται πριν την επεξεργασία κειμένου ή ενότητας.

Ανάθεση σχολικών εργασιών με κλειστού τύπου ερωτήσεις (σωστού λάθους, συμπλήρωση κενών, σύζευξης εννοιών, αντιστοίχισης, πολλαπλών επιλογών). Στην περίπτωση γραπτών απαντήσεων σε ανοιχτές ερωτήσεις, οι απαιτήσεις στην ορθογραφία, στην έκφραση και την στίξη προσαρμόζονται στις οδηγίες.

Τη διαρκή υποστήριξη του μαθητή και κατανόηση των δυσκολιών του.

Ενθάρρυνση και επιβράβευση των προσπαθειών του, σε ήρεμο και ψυχοφελές παιδαγωγικό κλίμα.

Ένταξη με τον ενδεδειγμένο τρόπο στις εκδηλώσεις και δραστηριότητες της τάξης και του σχολείου του.

Και υπενθυμίζουμε πως, η χρήση διαδραστικού πίνακα, εκπαιδευτικών λογισμικών, η αύξηση του χρόνου αναμονής των απαντήσεων καθώς και η επανάληψη και η σαφής διατύπωση διδακτικών στόχων, συντελούν στην ουσιαστική ενίσχυση του συγκεκριμένου μαθητή.

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ:

Με τη σύμφωνη γνώμη του σχολείου:

1. Καλή διατροφή, συχνή άσκηση και συνεπές πρόγραμμα με συχνά διαλλείματα ξεκούρασης του παιδιού.
2. Επαφή με τη φύση και ελεύθερες δραστηριότητες χωρίς αυστηρό πρόγραμμα για το παιδί.
3. Αφετηρία από την πίστη ότι το παιδί έχει ικανότητες. Δουλειά με βάση τα δυνατά του σημεία
4. Διαρκή ενθάρρυνση του παιδιού και καθόλου υποτίμηση των τυχόν δυσκολιών, που εκφράζει ότι αντιμετωπίζει.
5. Ενημέρωση και συνεργασία πάνω στα θέματα της διάγνωσης των παιδιών κατά προτίμηση με επαγγελματίες και καταρτισμένους ενήλικες, που έχουν ίδια διάγνωση για τους ίδιους π.χ. διάγνωση δυσλεξία > ενημέρωση για θέματα δυσλεξίας από δυσλεκτικούς ενήλικες.
6. Επιφύλαξη, ενημέρωση και παρακολούθηση για εντοπισμό τυχόν συνυπαρχουσών καταστάσεων πέραν αυτών της διάγνωσης.
7. Έναρξη προγράμματος θεραπειών ειδικής διαπαιδαγώγησης, όταν κρίνεται απαραίτητο.
8. Συμβουλευτική γονέων με στόχο την ενίσχυση της αυτοπεποίθησης του παιδιού τους και τη βοήθεια στην αντιμετώπιση αρνητικών σκέψεων και συναισθημάτων (βλ. και ανωτέρω 4).
9. Με την ολοκλήρωση της γυμνασιακής φοίτησης διερεύνηση επαγγελματικού προσανατολισμού σύμφωνα με τις προτιμήσεις αλλά και τις ιδιαίτερες κλίσεις του μαθητή.

Γενικές Πληροφορίες Α

ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΔΕΠΥ

ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ

ΔΥΣΛΕΚΤΙΚΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ

ΤΟΥΡΕΤ

ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΔΥΣΑΡΙΘΜΗΣΙΑ

ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΔΕΠΥ

Η ΔΕΠ-Υ αφορά στο περίπου 7% του πληθυσμού. Παρά την ονομασία της, η ΔΕΠ-Υ στην πραγματικότητα δεν δημιουργεί έλλειμμα στην προσοχή. Στην ουσία ευθύνεται για μια ασυμφωνία προσοχής, η οποία ενεργοποιείται μόνο σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Τρία χαρακτηριστικά στοιχεία της ΔΕΠ-Υ που εξηγούν πολλές πτυχές αυτής της συνθήκης:

1. Νευρικό σύστημα ειδικού ενδιαφέροντος

Το νευρικό σύστημα της ΔΕΠ-Υ λειτουργεί περισσότερο βάσει ενδιαφέροντος, παρά βάσει σημασίας ή προτεραιότητας.

2. Συναισθηματική υπερδιέγερση.

Οι άνθρωποι με ΔΕΠ-Υ στα καλά τους είναι πιο πάνω και στα άσχημά τους πιο κάτω από το μέσο άνθρωπο.

3. Ευαισθησία στην απόρριψη

Η ευαισθησία στην απόρριψη είναι μια έντονη ευαλωτότητα στην αντίληψη -όχι απαραίτητα στην πραγματικότητα- ότι το άτομο απορρίπτεται, κοροϊδεύεται ή κριτικάρεται από κάποιον σημαντικό άλλο στη ζωή του. Αυτό δημιουργεί εξαιρετικά μεγάλο συναισθηματικό πόνο στους ανθρώπους με ΔΕΠ-Υ.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ

Σε σύγκριση με τον γενικό πληθυσμό, παιδιά με ΔΕΠ-Υ είναι 2-3 φορές πιθανότερο να κάνουν κατάχρηση ουσιών.

ΠΡΟΣΟΧΗ
ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΝΤΟΠΑΜΙΝΗ

Είναι σημαντικό οι μαθητές με ΔΕΠ-Υ να ξεκουράζονται, αθλούνται βρίσκονται στη φύση, τρέφονται σωστά και να ακολουθούν πρόγραμμα.

Η ΔΕΠ-Υ διαχωρίζεται σε 3 τύπους

1. Τύπος Απροσεξίας (Primarily Inattentive Type-ADD)

Όσοι ανήκουν σε αυτόν τον τύπο συνήθως θεωρούνται ξεχασιάρηδες, απρόσεκτοι, χωρίς συγκέντρωση και ότι αφήνουν τις δουλειές “στη μέση”

2. Τύπος Παρορμητικότητας/Υπερκινητικότητας (Primarily Hyperactive - Impulsive Type)

Όσοι ανήκουν σε αυτόν το τύπο συνήθως θεωρούνται ιδιότροποι, ανήσυχοι, υπερκινητικοί και βαριούνται εύκολα

3. Συνδυασμένος Τύπος (Combined Type)

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

ΑΚΙΝΗΣΙΑ

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ / ΜΝΗΜΗ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΑΙΣΘΗΣΗ ΧΡΟΝΟΥ

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΟΔΗΓΙΩΝ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΩΝ

ΙΣΧΥΡΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

ΥΠΕΡΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ

ΣΚΕΦΤΟΝΤΑΙ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΥΤΙ

ΕΝΩΝΟΥΝ ΙΔΕΕΣ / ΦΑΝΤΑΣΙΑ

ΒΛΕΠΟΥΝ ΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΕΙΚΟΝΑ

Serena Williams

*Πηγή: chadd.org

ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ

ΟΡΙΣΜΟΙ:

Αυτιστικός: Ένας τύπος νευροδιαφορετικού ατόμου, του οποίου ολόκληρη η ταυτότητα αποτελείται από διαφορετικούς τρόπους σκέψης, επικοινωνίας, κατανόησης, ύπαρξης και αίσθησης.

Πρώτα η ταυτότητα του ατόμου / Πρώτο το άτομο:

Ο όρος «αυτιστικός» χρησιμοποιείται από άτομα τα οποία γνωρίζουν ότι το να είσαι αυτιστικός είναι ο πυρήνας της ύπαρξης τους.

Ο όρος «άτομο με αυτισμό» χρησιμοποιείται από άτομα τα οποία πιστεύουν ότι ο αυτισμός είναι κάτι ξεχωριστό από τα άτομα. Ο όρος αυτός προκύπτει συχνά από άγνοια του τι είναι ο αυτισμός.

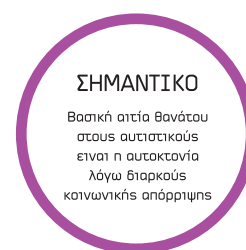
Ταμνέλες λειτουργικότητας:

Όροι όπως «υψηλής» ή «χαμηλής λειτουργικότητας» θέτουν τους αυτιστικούς σε κατηγορίες που βασίζονται σε επιβλαβείς και λανθασμένες υποθέσεις και είναι καλό να αποφεύγονται.

Φάσμα:

όρος που περιγράφει το ευρύ πεδίο, του οποίου όλα τα αυτιστικά άτομα είναι μέρος. Κάθε αυτιστικός είναι διαφορετικός από τον άλλον.

Ο αυτισμός διαγιγνώσκεται στη βάση των δυσκολιών στην κοινωνική αλληλεπίδραση, στην επικοινωνία, στην προσαρμοστικότητα σε αναπάντεχες αλλαγές σε συνδυασμό με αυξημένες αισθητηριακές ευαισθησίες, ειδικά ενδιαφέροντα και προτίμηση στην προβλεψιμότητα και στην κυριολεκτική σκέψη.

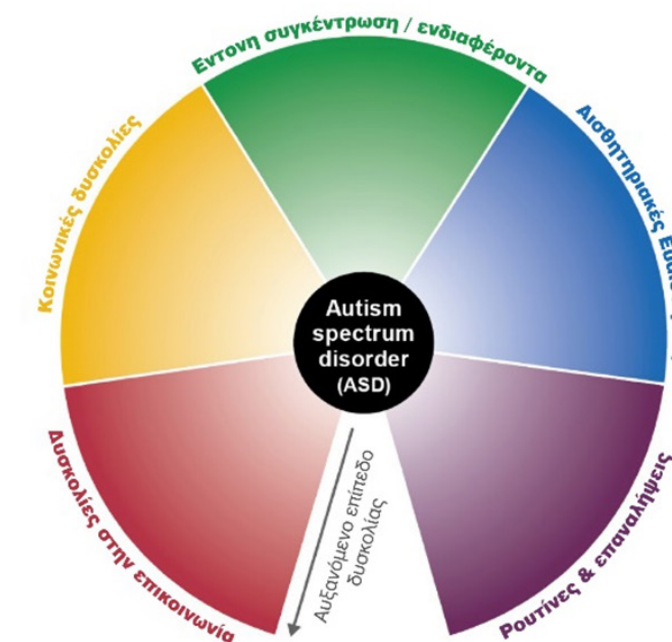
Το Φάσμα του Αυτισμού ΔΕΝ είναι γραμμικό

ΤΟ ΦΑΣΜΑ ΤΟΥ ΑΥΤΙΣΜΟΥ ΜΟΙΑΖΕΙ ΚΑΠΩΣ ΕΤΣΙ

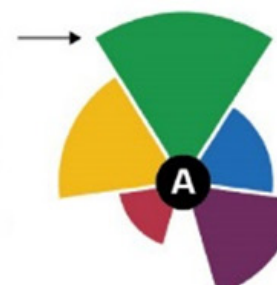
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗΣ ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ

Ο GAO κατηγοριοποίησε τα χαρακτηριστικά που συνδέονται με τον αυτισμό σε 5 βασικές κατηγορίες οι οποίες σε κάποιο μικρό ποσοστό αλληλοκαλύπτονται.

3 υποθετικοί διαφορετικοί αυτιστικοί

Ο τύπος και ο βαθμός των χαρακτηριστικών διαφέρει από άνθρωπο σε άνθρωπο

Steve Jobs

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΤΗΤΑ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΕΣ
ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΕΣ

ΡΟΥΤΙΝΕΣ

ΚΥΡΙΟΛΕΚΤΙΚΗ
ΣΚΕΨΗ

ΙΣΧΥΡΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

ΕΙΔΙΚΑ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ

ΚΡΙΤΙΚΗ
ΚΕΨΗ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΜΟΤΙΒΩΝ/
ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΗ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ

ΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ,

ΜΝΗΜΗ

Ως δάσκαλοι, είναι χρήσιμο να θυμόμαστε ότι ο αυτιστικός μαθητής δεν ενεργεί σκόπιμα. Αντίθετα, υποδηλώνει μια στιγμιαία αδυναμία αντιμετώπισης των σύνθετων απαιτήσεων του σχολικού περιβάλλοντος της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

ΒΙΩΜΑΤΑ:

Υπερδιέγερση /Υποδιέγερση: Οι αυτιστικοί συχνά νιώθουν έτσι. Είναι το να νιώθεις ότι πλημμυρίζεις από ένα υπερβολικό φορτίο εισερχόμενων αισθητηριακών / συναισθηματικών ερεθισμάτων ή το να νιώθεις σαν να αιωρείσαι από την έλλειψη αισθητηριακών /συναισθηματικών ερεθισμάτων.

Αυτορυθμιστικές κινήσεις (Stimming): Οι αυτιστικοί συχνά κινούνται με αυτό τον τρόπο. Είναι κάθε είδος επανάληψης που χρησιμοποιεί κάποια από με τις 5 αισθήσεις και βοηθά το αυτιστικό άτομο στη αυτορρύθμιση και στην έκφραση συναισθημάτων, στην επικοινωνία, στην κατανόηση, στην αφαίρεση της επικέντρωσης, στην καλή διαθεση π.χ. το φτερούγισμα των χεριών, η επαναλαμβανόμενη κίνηση των ποδιών, το μουρμουρητό, το στριφογύρισμα, το να ακούς μουσική, το να βλέπεις τη βροχή να πέφτει και το να χρησιμοποιείς διάφορα παιχνίδια που στριφογυρίζουν (fidgets).

Ειδικά ενδιαφέροντα: Κάτι το οποίο αρέσει πολύ σε ένα αυτιστικό άτομο στο οποίο μπορεί ενδεχομένως να αφιερώνει ένα μεγάλο χρονικό διάστημα να το ερευνά, να μιλάει για αυτό ή να ασχολείται με αυτό με κάποιον άλλο τρόπο.

Μασκάρισμα (Masking): Οι αυτιστικοί συνήθως αναγκάζονται να καταπιέζουν τα αυτιστικά τους χαρακτηριστικά συνειδητά ή ασυνείδητα και να τα καλύπτουν με μη αυτιστικές συμπεριφορές. Το μασκάρισμα μπορεί να οδηγήσει σε υποδιάγνωση ή λανθασμένη διάγνωση, εξουθένωση (burnout), και ξεσπάσματα (meltdowns).

Μη ομιλών: ένα επίθετο που περιγράφει ένα αυτιστικό άτομο που δεν επικοινωνεί λεκτικά. Μπορεί να επικοινωνεί χρησιμοποιώντας συσκευές υποστηρικτικής ή εναλλακτικής επικοινωνίας, νοηματική γλώσσα, χειρονομίες και εκφράσεις προσώπου, να δακτυλογραφεί, να ηχολαλεί, να σου δείχνει εικόνες ή απλά να σε κοιτάζει με συγκεκριμένο τρόπο.

Ξέσπασμα (Meltdown): μια εσωτερική και/ή εξωτερική απώλεια του ελέγχου που προκύπτει από ανάγκες, στρες, υπέρ- ή υποδιέγερση, αναστάτωση ή συναίσθημα που τους πλημμυρίζουν. Μπορεί να εμφανιστεί ως κλάμα, πάγωμα/ακινησία, θυμό, κινητική αυτορρύθμιση (stimming), αυτοτραυματισμό, και ακανόνιστη αναπνοή.

Κατέβασμα ρολών (Shutdown): μία άλλη πιθανή αντίδρασή που προκαλείται κατά το ξέσπασμα (meltdown) αλλά το άτομο αποσύρεται μερικώς ή ολικά από το περιβάλλον. Κλείνεται στον εαυτό του.

Εξουθένωση (Burnout): το αποτέλεσμα του συσσωρευμένου στρες, από συνεχές μασκάρισμα (masking) και το αποτέλεσμα του να ζεις σε έναν μη αυτιστικό κόσμο χωρίς αποδοχή. Καταλήγει σε εξάντληση, κατάθλιψη, αυξημένα ξεσπάσματα (meltdowns), αυτοκτονικό ιδεασμό, άγχος, οργή και απώλεια συγκεκριμένων ικανοτήτων

ΔΥΣΛΕΚΤΙΚΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ

Η Παγκόσμια Εταιρεία Νευρολογίας το 1968 καθόρισε τη δυσλεξία ως μια διαταραχή που εμφανίζεται σε παιδιά τα οποία, παρά το γεγονός ότι παρακολουθούν τη συμβατική διδασκαλία της σχολικής τάξης, δεν είναι ικανά να αποκτήσουν τις γλωσσικές δεξιότητες ανάγνωσης, γραφής και ορθογραφίας που αντιστοιχούν στις νοητικές τους ικανότητες και στις πολιτισμικές ευκαιρίες τους.

Σήμερα η δυσλεξία αναγνωρίζεται ως διαφορετικός τρόπος σκέψης και κάποιος γεννιέται με αυτόν.

Ο διαφορετικός τρόπος επεξεργασίας των πληροφοριών έχει ως αποτέλεσμα μερικά ισχυρά χαρακτηριστικά όπως π.χ.:
κριτική σκέψη, δημιουργικότητα, ικανότητα στην επικοινωνία, ενώ παρουσιάζει και κάποιες προκλήσεις στους τομείς της ανάγνωσης, γραφής, συλλαβισμού, συγκέντρωσης, μνήμης και μάθησης μέσω της αποστήθισης.

Κάθε δυσλεκτικό άτομο έχει διαφορετικό συνδυασμό ισχυρών χαρακτηριστικών και προκλήσεων που συγκεντρώνει και είναι σημαντικό να τα προσδιορίσει προκειμένου να αναπτύξει το μέγιστο των δυνατοτήτων του.

Η δυσλεξία έχει επιπτώσεις σε εκατομμύρια παιδιών και ενηλίκων.

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΑΝΑΓΝΩΣΗ / ΓΡΑΦΗ / ΣΥΛΛΑΒΙΣΜΟΣ

ΑΠΟΣΤΗΘΙΣΗ / ΜΝΗΜΗ

ΘΟΡΥΒΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΙΣΧΥΡΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

ΕΝΩΝΟΥΝ ΙΔΕΕΣ / ΦΑΝΤΑΣΙΑ

ΣΚΕΦΟΝΤΑΙ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΥΤΙ

ΤΡΙΣΔΙΑΣΤΑΤΗ ΑΝΤΙΛΗΨΗ

ΒΛΕΠΟΥΝ ΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΕΙΚΟΝΑ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ

Agatha Christie

ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ

1 ΣΤΟΥΣ 5

ανθρώπους επηρεάζεται από τη δυσλεξία

ΜΟΝΟ

1 ΣΤΟΥΣ 20

δυσλεκτικούς έχει διάγνωση

*Πηγή: dyslexiaida.org

ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΤΟΥΡΕΤ

Περίπου το 1% του πληθυσμού έχει το σύνδρομο Tourette. Το Σύνδρομο Tourette προκαλεί ξαφνικές, μη ελεγχόμενες, επαναλαμβανόμενες μυικές κινήσεις και ήχους, τα λεγόμενα «τικ». Καταστάσεις άγχους μπορεί να κάνουν τα τικ πιο συχνά, παρατεταμένα και έντονα.

Άνθρωποι με TS είναι πιο γρήγοροι στο να συναρμολογούν τις λέξεις σε ήχους (φωνολογία) και είναι συχνά δημιουργικοί, έχουν ενσυναίσθηση και οδηγούνται σε υψηλά επιτεύγματα.

Μαθητές με TS
είναι συχνά θύματα
εκφοβισμού (bullying).

ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΤΗ ΜΑΘΗΣΗ:

Ορισμένοι μαθητές προσπαθούν να καταπιέσουν τα τικ τους στην τάξη ή στο σχολικό περιβάλλον. Για ορισμένους αυτό μπορεί να είναι εφικτό για σύντομο χρονικό διάστημα, αλλά συχνά η ενέργεια και η συγκέντρωση που απαιτείται για την καταστολή ενός τικ σημαίνει ότι ο μαθητής δεν μπορεί να ασχοληθεί με ό,τι συμβαίνει γύρω του.

Τα κινητικά τικ των ματιών, του κεφαλιού ή του λαιμού μπορεί να παρεμποδίζουν την ανάγνωση και επηρεάζουν επίσης το χειρόγραφο ή την ικανότητα γραφής. Τα κινητικά και φωνητικά τικ μπορεί να κάνουν έναν μαθητή απρόθυμο να διαβάσει δυνατά ή να απαντήσει σε ερωτήσεις, ακόμα και να ζητήσει βοήθεια.

Τα κρυφά τικ μπορούν επίσης να εμποδίσουν την ακουστική επεξεργασία. Τέτοια τικ μπορεί να περιλαμβάνουν, τικ παρεμβατικά της σκέψης, οπτικά τικ κ.λπ. Ενθαρρύνετε το παιδί να νιώθει άνετα να τα συζητήσει μαζί σας.

Εάν οι συμμαθητές έχουν ανακαλύψει τί πυροδοτεί την εκδήλωση του τικ, μπορεί να το χρησιμοποιήσουν για να κάνουν τον μαθητή με ΣΤ να εκδηλώσει τα τικ του. Ας είστε σε επιφυλακή για τυχόν περιπτώσεις εκφοβισμού.

Έως και το 85% των μαθητών με ΣΤ θα έχουν συνυπάρχουσες καταστάσεις όπως: Διαταραχή αυτιστικού φάσματος, ΔΕΠΥ, OCD κλπ. Μπορεί επίσης να υποφέρουν από χαμηλή αυτοεκτίμηση και να έχουν προβλήματα συμπεριφοράς, όπως κρίσεις οργής. Αυτό σημαίνει ότι μπορεί να έχουν μικρό εύρος προσοχής, να αποτυγχάνουν να ολοκληρώσουν εργασίες, να αποσπάται εύκολα η προσοχή τους, να μην μπορούν να ακούσουν, να είναι νευρικοί και παρορμητικοί. Ωστόσο, το ΣΤ δεν αποτελεί ένδειξη χαμηλού δείκτη νοημοσύνης και με την κατάλληλη υποστήριξη και ενθάρρυνση, οι μαθητές μπορούν να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους.

Billie Eilish

ΙΣΧΥΡΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

ΥΠΕΡΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ

ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ

ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΔΥΣΑΡΙΘΜΗΣΙΑ

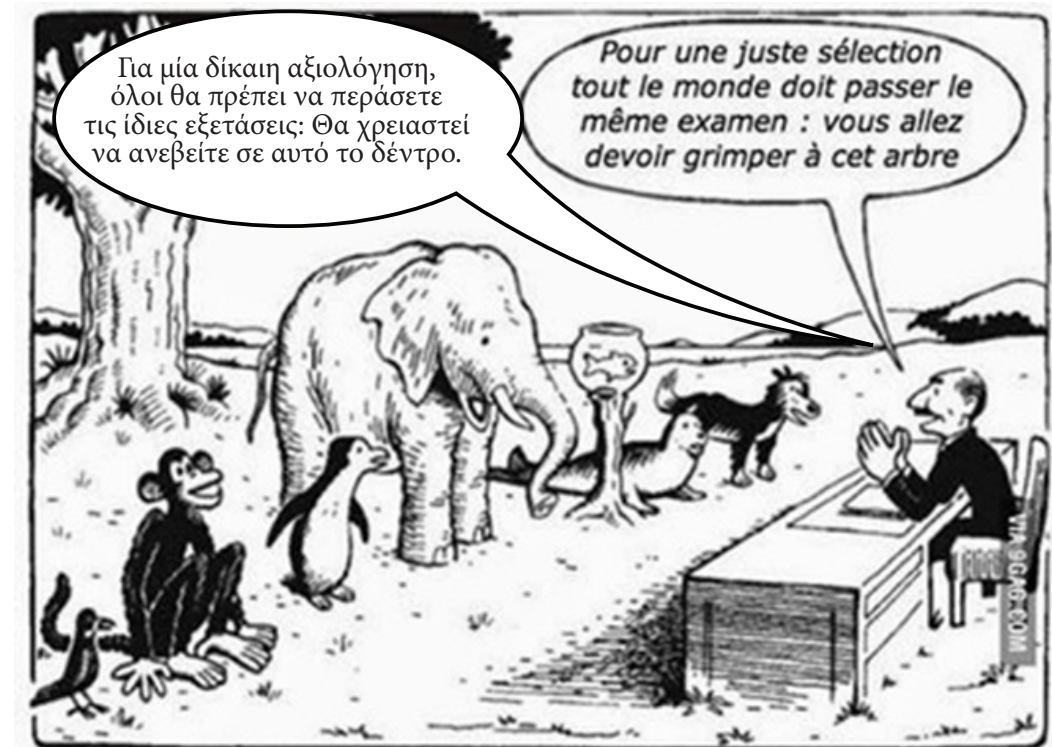
Τα παιδιά με Δυσαριθμησία μπορεί να:

δυσκολεύονται στην κατανόηση των μαθηματικών εννοιών, αδυνατούν να αναγνωρίσουν ή και να διακρίνουν τα αριθμητικά σύμβολα (+ - ? ?), μπερδεύουν τους μηχανισμούς των πράξεων και τη σειρά που ακολουθούμε στις πράξεις, ξεχνούν να υπολογίσουν τα κρατούμενα, αδυνατούν να διακρίνουν και να στοιχίσουν σωστά σε μια πράξη τις μονάδες, τις δεκάδες, αδυνατούν να βρουν το μηχανισμό που χρειάζεται για την επίλυση των προβλημάτων, ξεχνούν και, ενώ κάνουν μια συγκεκριμένη πράξη (αφαίρεση), συνεχίζουν κάποια άλλη (πρόσθεση), δυσκολεύονται στην εκτέλεση μαθηματικών πράξεων από μνήμης, συναντάνε δυσκολίες στη χρήση των χρημάτων.

Άνθρωποι με Δυσαριθμησία μπορεί να είναι από τα πιο δημιουργικά μέλη μιας ομάδας, φέροντας ενέργεια και νέες προσεγγίσεις στα έργα τους. Σχετικά με τη δυσαριθμησία βλ. και το συνημμένο "The daily mathematics lesson - Standards and Effectiveness Unit Guidance to support pupils with dyslexia and dyscalculia" του Βρετανικού Υπουργείου Παιδείας, στην Αγγλική γλώσσα.

Bill Gates

Notre système éducatif

Το εκπαιδευτικό μας σύστημα

"Tout le monde est un génie. Mais si vous jugez un poisson par sa capacité à grimper aux arbres, il passera sa vie entière persuadé qu'il est totalement stupide."

Ο κάθε ένας μας είναι ιδιοφυΐα. Όμως όταν κρίνεις το ψάρι από την ικανότητά του να σκαρφαλώνει σε δέντρα, θα περάσει όλη του τη ζωή νομίζοντας ότι είναι εντελώς χαζό.

Γενικές Πληροφορίες Β

ΧΡΗΣΗ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΗΣ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΧΡΗΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Τα προϊόντα βοηθητικής τεχνολογίας όπως, ηλεκτρονικοί αναγνώστες / λεξικά / ορθογραφικά, προγράμματα κειμένου σε ομιλία, ηχητικά βιβλία και πολλά άλλα μπορούν να είναι πολύ χρήσιμα εργαλεία για την υποστήριξη μαθητών με ειδικές μαθησιακές ανάγκες.

Κάθε μαθητής έχει διαφορετικές ανάγκες. Παρακινούμε τους μαθητές να δοκιμάζουν στο σπίτι διαφορετικές ρυθμίσεις (μέγεθος γράμμάτων , κενό ανάμεσα στα γράμματα κτλ.) ώστε να βρουν αυτό που τους ταιριάζει.

Στην αρχή μπορείτε να προσαρμόσετε τις σημειώσεις που διανέμετε σε όλη την τάξη σε μία γραμματοσειρά φιλική. Χρησιμοποιείτε μέγεθος όχι μικρότερο από 12, 1,5 διάστιχο, έτσι απαντάτε στις ανάγκες των μαθητών που έχουν διαγνωστεί εκείνων που είναι αδιάγνωστοι και εν τέλει όλης της τάξης.

Ενημερώστε ότι ενδεχομένως να χρειαστεί σε δεύτερη φάση να γίνουν μερικές διορθώσεις από το μαθητή.

ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΕΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΕΙΡΕΣ

Η χρήση προσβάσιμων γραμματοσειρών στις σημειώσεις είναι ζωτικής σημασίας για πολλά άτομα με αναπηρία, επιτρέποντάς τους να έχουν σωστή πρόσβαση στο περιεχόμενο.

Πολλοί άνθρωποι ρίχνουν μια ματιά στο κείμενο αντί να διαβάσουν κάθε λέξη ξεχωριστά, ειδικά όταν είναι αφηρημένοι, αγχωμένοι ή κάνουν πολλαπλές εργασίες. Για το σκοπό αυτό, μια μεγάλη, ευανάγνωστη γραμματοσειρά μπορεί να αποδειχθεί πολύ χρήσιμη.

Πολύ βοηθητική είναι και η εναλλαγή βασικών χρωμάτων στο περιεχόμενο, με αντιθέσεις μεταξύ τους.

Οι πιο προσβάσιμες γραμματοσειρές	Απόσταση χαρακτήρων	Προτείνεται για	Κατάλληλο για	Διαθεσιμότητα
OpenDyslexic	Αυξημένη	Δυσλεξία	Εξειδικευμένη για δυσλεξία	Ελεύθερη
Dyslexie Font	Αυξημένη	Δυσλεξία	Εξειδικευμένη για δυσλεξία	Με άδεια
Lexend	Μέτρια Προσωποποιείτε	Ενισχύει την ταχύτητα ανάγνωσης	Εκπαίδευση, γενική χρήση	Ελεύθερη
Tiresias	Γενναϊόδωρη	Μειωμένη όραση	Τηλεόραση, Σήμανση	Ελεύθερη υπό προϋποθέσεις
Verdana	Φαρδιά	Οθόνες χαμηλής ευκρίνειας	Διαδίκτυο και έντυπα	Προεγκατεστημένη σε πολλά συστήματα
Tahoma	Μέτρια	Καθαρή σε μικρό μέγεθος	Διαδίκτυο και έντυπα	Προεγκατεστημένη σε πολλά συστήματα
Comic Sans	Ακανόνιστη	Ανεπιτήδευτη, εύχρηστη για δυσλεξία	Περιεχόμενο λιγότερο επίσημο, κατάλληλη για παιδιά	Προεγκατεστημένη σε πολλά συστήματα
Arial	Μέτρια	Ευκολοανάγνωστη, Οικεία	Διαδίκτυο και έντυπα	Προεγκατεστημένη σε πολλά συστήματα
Helvetica	Μέτρια	Ευκολοανάγνωστη, επαγγελματική Ευκολοανάγνωστη,, επαγγελματική	Έντυπα, Οπτικές ταυτότητες, διαφήμιση	Με άδεια
Lato	Μέτρια	Ευκολοανάγνωστη, ζεστή και φιλική	Σχεδιασμός ιστοσελίδων και έντυπα	Ελεύθερη
Open Sans	Μέτρια	Ευκολοανάγνωστη, ουδέτερη	Διαδίκτυο και έντυπα	Ελεύθερη

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΦΩΝΗΣ ΣΕ ΚΕΙΜΕΝΟ

Μερικά δημοφιλή εργαλεία μετατροπής φωνής σε κείμενο για Έλληνες μαθητές είναι τα εξής:

Google Docs voice typing:

Το Google Docs προσφέρει μια λειτουργία φωνητικής πληκτρολόγησης που υποστηρίζει πολλές γλώσσες, συμπεριλαμβανομένων των ελληνικών. Οι μαθητές μπορούν απλώς να μιλήσουν στο μικρόφωνο και τα λόγια τους να μεταγραφούν σε κείμενο.

Dragon NaturallySpeaking:

Το Dragon είναι ένα διάσημο λογισμικό αναγνώρισης ομιλίας που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για υπαγόρευση και μεταγραφή σε πολλές γλώσσες, συμπεριλαμβανομένων των ελληνικών. Παρέχει ακριβείς και γρήγορες δυνατότητες μεταγραφής.

Speechlogger:

Το Speechlogger είναι ένα διαδικτυακό εργαλείο αναγνώρισης ομιλίας που υποστηρίζει την εισαγωγή της ελληνικής γλώσσας. Επιτρέπει στους χρήστες να μεταγράψουν την ομιλία τους σε κείμενο σε πραγματικό χρόνο και προσφέρει δυνατότητες όπως εντολές στίξης και μορφοποίησης.

Αυτά τα εργαλεία μπορεί να είναι χρήσιμα για τους Έλληνες μαθητές/τριες που θέλουν να μετατρέψουν τον προφορικό τους λόγο σε κείμενο για τη συγγραφή εργασιών, την τήρηση σημειώσεων ή οποιεσδήποτε άλλες εργασίες που βασίζονται σε κείμενο.

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΕ ΦΩΝΗ

Για εργαλεία και λογισμικά μετατροπής κειμένου σε φωνή που υποστηρίζουν την ελληνική γλώσσα, μπορείτε να προτείνετε τις ακόλουθες επιλογές:

NaturalReader:

Ένα λογισμικό μετατροπής κειμένου σε ομιλία που υποστηρίζει πολλές γλώσσες, συμπεριλαμβανομένης της ελληνικής. Μπορεί να διαβάσει κείμενο από διάφορες πηγές, όπως ιστότοπους, έγγραφα και ηλεκτρονικά βιβλία.

Google Text-to-Speech:

Η Google προσφέρει μια υπηρεσία TTS που μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε συσκευές Android για τη μετατροπή κειμένου σε ομιλία στα ελληνικά και σε άλλες γλώσσες.

Balabolka:

Ένα δωρεάν λογισμικό μετατροπής κειμένου σε ομιλία που είναι ικανό να διαβάσει κείμενο στα ελληνικά χρησιμοποιώντας μια ποικιλία φωνών και προσαρμόσιμες ρυθμίσεις.

Επέκταση Read Aloud Chrome:

Αυτή η επέκταση του Chrome μπορεί να διαβάσει δυνατά ιστοσελίδες στα ελληνικά και σε άλλες γλώσσες, καθιστώντας την χρήσιμη για διαδικτυακό περιεχόμενο.

Speechify:

Δημοφιλής εφαρμογή που μετατρέπει το γραπτό κείμενο σε προφορικές λέξεις. Έχει σχεδιαστεί για να βοηθά τους χρήστες να ακούν άρθρα, έγγραφα και άλλο γραπτό περιεχόμενο μέσω ηχητικής αφήγησης. Αυτό μπορεί να είναι πολύ χρήσιμο για άτομα που προτιμούν να ακούν περιεχόμενο αντί να το διαβάζουν, ειδικά για όσους βρίσκονται εν κινήσει ή δυσκολεύονται να διαβάσουν.

Αυτά τα εργαλεία μπορεί να είναι χρήσιμα για τους Έλληνες μαθητές που μπορεί να χρειάζονται υποστήριξη από κείμενο σε φωνή για σκοπούς ανάγνωσης και μάθησης.

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΝΟΗΤΙΚΩΝ ΧΑΡΤΩΝ - MIND MAPS

Η δημιουργία νοητικών χαρτών μπορεί να είναι ένας πολύ καλός τρόπος για τους μαθητές να οργανώσουν τις σκέψεις τους και να βελτιώσουν την κατανόησή τους για διάφορα θέματα. Ακολουθούν ορισμένα δημοφιλή εργαλεία και λογισμικά για τη δημιουργία νοητικών χαρτών :

MindMeister:

Ένα διαδικτυακό εργαλείο χαρτογράφησης πληροφοριών / ιδεών που σας επιτρέπει να δημιουργείτε, να μοιράζεστε και να συνεργάζεστε σε χάρτες νου σε πραγματικό χρόνο. Είναι φιλικό προς το χρήστη και προσφέρει διάφορες δυνατότητες προσαρμογής.

Coggle:

Ένα διαδικτυακό εργαλείο που σας επιτρέπει να δημιουργείτε καθαρούς και απλούς χάρτες νου που είναι εύκολα αναγνώσιμοι και κατανοητοί. Επιτρέπει επίσης τη συνεργασία σε πραγματικό χρόνο.

Lucidchart:

Αυτή η πλατφόρμα προσφέρει μια ποικιλία εργαλείων για τη δημιουργία διαγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων των χαρακτηριστικών χαρτογράφησης του νου. Είναι εξαιρετική για τη δημιουργία οπτικών αναπαραστάσεων πολύπλοκων εννοιών.

XMind:

Ένα δημοφιλές λογισμικό νοητικών χαρτών ανοικτού κώδικα που προσφέρει μια σειρά χαρακτηριστικών, όπως η διαμόρφωση διακλαδώσεων, η λειτουργία καταγιγισμού ιδεών και η προβολή Gantt, η οποία μπορεί να είναι χρήσιμη για τους μεγαλύτερους μαθητές.

Popplet:

Ένα εύχρηστο εργαλείο για τη δημιουργία χαρτών νου, τον καταγιγισμό ιδεών και την οργάνωση των σκέψεων με τη χρήση κειμένου, εικόνων και σχεδίων. Είναι ιδιαίτερα κατάλληλο για νεότερους μαθητές.

MindNode:

Ένα εργαλείο νοητικών χαρτών για συσκευές Mac και iOS που εστιάζει στην απλότητα και τον σχεδιασμό. Είναι ιδανικό για μαθητές που προτιμούν ένα πιο οπτικά ελκυστικό περιβάλλον εργασίας.

Αυτά τα εργαλεία προσφέρουν διάφορα χαρακτηριστικά και λειτουργίες, ώστε οι μαθητές να μπορούν να επιλέξουν ένα που ταιριάζει καλύτερα στις ανάγκες και τις προτιμήσεις τους.

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΣΕ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ακολουθούν μερικά εργαλεία και επιλογές λογισμικού που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι Έλληνες μαθητές για να μετατρέψουν κείμενο από μια εικόνα:

Microsoft Office Lens:

Το Microsoft Office Lens είναι μια εφαρμογή για κινητά που μπορεί να συλλάβει κείμενο από εικόνες και να το μετατρέψει σε επεξεργάσιμο κείμενο. Υποστηρίζει πολλές γλώσσες, συμπεριλαμβανομένων των ελληνικών, και είναι διαθέσιμη τόσο σε συσκευές Android όσο και σε iOS.

TextScan:

Η εφαρμογή TextScan για κινητά επιτρέπει στους χρήστες να σαρώνουν και να μετατρέπουν τυπωμένο κείμενο σε ψηφιακό κείμενο που μπορεί να επεξεργαστεί ή να μοιραστεί σε ηλεκτρονικές συσκευές. Αυτό μπορεί να είναι χρήσιμο για τη γρήγορη ψηφιοποίηση κειμένου από έγγραφα, βιβλία ή οποιοδήποτε έντυπο υλικό.

ABBYY FineScanner:

Το ABBYY FineScanner είναι μια ισχυρή εφαρμογή σάρωσης που μπορεί να εξάγει κείμενο από εικόνες, αποδείξεις, έγγραφα και πολλά άλλα. Υποστηρίζει την ελληνική γλώσσα και προσφέρει ακριβή τεχνολογία OCR για την αναγνώριση κειμένου.

Υπάρχουν διαθέσιμα διάφορα online εργαλεία OCR που μπορούν να μετατρέψουν κείμενο από εικόνες σε επεξεργάσιμο κείμενο όπως το **Free Online OCR**.

Οι χρήστες μπορούν να ανεβάσουν μια εικόνα με ελληνικό κείμενο και να λάβουν το εξαγόμενο κείμενο σε ψηφιακή μορφή.

Αυτά τα εργαλεία μπορούν να βοηθήσουν τους φοιτητές ελληνικών να μετατρέψουν εύκολα κείμενο από εικόνες για σκοπούς μελέτης ή έρευνας.

LFHED και συμπεριληπτικό σχολείο

Στην Ελληνογαλλική σχολή Ευγένιος Ντελακρουά, υπάρχει η επιθυμία και η θέληση να οδεύσουμε προς ένα συμπεριληπτικό σχολείο το οποίο σέβεται, αφουγκράζεται και απαντά στις ανάγκες των μαθητών του και πρωτίστως φροντίζει να προλαμβάνει μέσα από τις δράσεις του την κατάρτιση και την παιδαγωγική στο μέτρο του δυνατού. Γνωρίζουμε πως έχουμε ακόμη αρκετό δρόμο μπροστά μας για την επίτευξη αυτού του στόχου και πως βρισκόμαστε στην αρχή. Ωστόσο προχωράμε με μικρά ή μεγαλύτερα και σταθερά βήματα.

Το συμπεριληπτικό σχολείο

Το σχολείο χωρίς αποκλεισμούς είναι μια σχολική οργάνωση σχεδιασμένη να λαμβάνει υπόψη την ποικιλομορφία των προφίλ των μαθητών, έτσι ώστε όλοι να επωφελοούνται από το δικαίωμά τους σε ποιοτική σχολική εκπαίδευση¹.

Οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Έχει σημασία να ορίσουμε τις σχολικές εκπαιδευτικές ανάγκες όχι σ'ένα πλαίσιο ελλείματος ή ανεπάρκειας αλλά ως ανάγκες οι οποίες προκύπτουν υπό συνθήκες και εν προκειμένω, ως ανάγκες που απορρέουν από τη διαδικασία διδασκαλίας/μάθησης². Σ'αυτό το πλαίσιο, προτεραιότητα είναι να εξετάσουμε τις ανάγκες ως μοχλούς για το πώς μπορεί το σχολείο να απαντήσει σ'αυτές ή για το πώς μπορεί να προσαρμοστεί το περιβάλλον ώστε να μην προκύπτει η ανάγκη. Οι ανάγκες προκύπτουν από την αλληλεπίδραση μεταξύ των χαρακτηριστικών ενός ατόμου και των χαρακτηριστικών της κοινωνίας στην οποία ζει³.

Η αναπηρία ⁴

Υπάρχουν καταστάσεις ορατής αναπηρίας και καταστάσεις αόρατης αναπηρίας. Υπάρχουν καταστάσεις αναπηρίας επίσημα αναγνωρισμένες (από τα εθνικά συστήματα κάθε χώρας). Υπάρχουν επίσης καταστάσεις αναπηρίας που δεν αναγνωρίζονται επίσημα αλλά που μπορούν να ληφθούν φυσικά υπόψη από το σχολείο μόλις γίνουν ορατές ή εντοπιστούν⁵.

Λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των μαθητών στην εκπαίδευση:

Προσβασιμότητα

Η προσβασιμότητα επιτρέπει την αυτονομία και τη συμμετοχή των ατόμων με ειδικές ανάγκες, μειώνοντας ή εξαλείφοντας τις αναντιστοιχίες μεταξύ των ικανοτήτων, των αναγκών και των επιθυμιών, αφενός, και των διαφόρων φυσικών, οργανωτικών και πολιτιστικών συνιστωσών του περιβάλλοντός τους, από την άλλη πλευρά.

Η προσβασιμότητα απαιτεί την εφαρμογή πρόσθετων στοιχείων, απαραίτητων για κάθε άτομο με ειδικές ανάγκες ώστε να μετακινείται και να έχει πρόσβαση στο περιβάλλον διαβίωσης ελεύθερα και με ασφάλεια και σε όλους τους χώρους, τις υπηρεσίες, τα προϊόντα και τις δραστηριότητες.

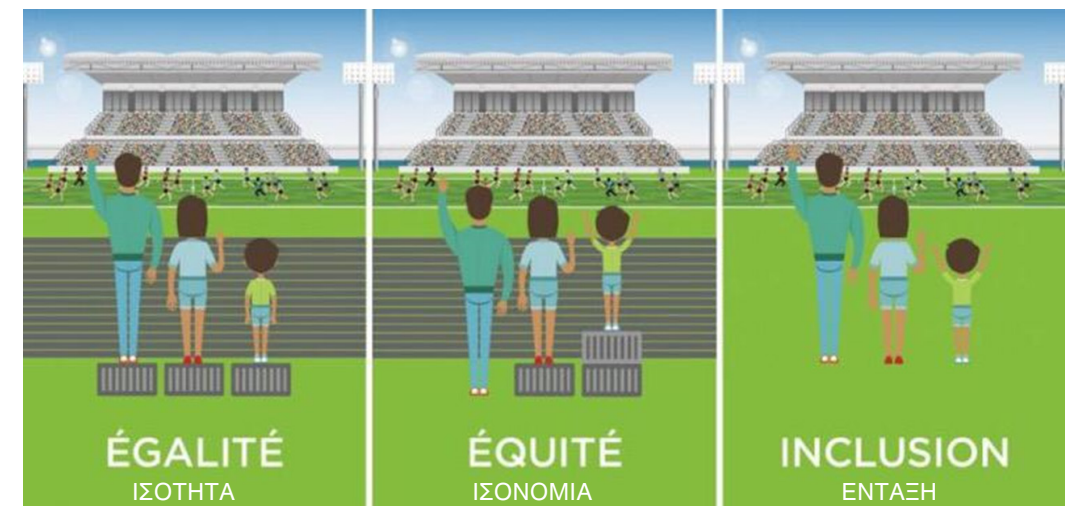
Η κοινωνία, υιοθετώντας αυτή την προσέγγιση προσβασιμότητας προάγει την ποιότητα ζωής για όλα τα μέλη της.

Προσβασιμότητα στη μάθηση

Η διαχείριση μιας ετερογενούς τάξης, όπως είναι η συμπεριληπτική τάξη, είναι πολύπλοκη, διότι αυτή η ετερογένεια πρέπει να αντιμετωπιστεί, όχι με την “κανονικοποίηση” των μαθητών, όπως γίνεται στην παραδοσιακή εκπαίδευση, αλλά αντίθετα από μια προοπτική απο-κανονικοποίησης, όπου οι μαθητές μπορούν να “ζήσουν τις διαφορές τους στο έπακρο χωρίς να χρειάζεται να τις τροποποιήσουν για να γίνουν αποδεκτοί στην κοινωνία”⁶. Συνεπώς, στους μαθητές προσφέρονται διάφορες προσαρμογές του περιβάλλοντος προσαρμοσμένες στις ανάγκες τους, αλλά και διάφορες μορφές διδασκαλίας προσαρμοσμένες στις δυσκολίες όλων των μαθητών, ώστε να μπορούν όλοι να έχουν πρόσβαση στη μάθηση.

Ο καθολικός σχεδιασμός για τη μάθηση αντιπροσωπεύει μια ρήξη με τη μετωπική (ή “παραδοσιακή”) διδασκαλία, η οποία επικεντρώνεται περισσότερο στη μετάδοση γνώσεων, σχεδιάζεται ανάλογα με την ομάδα της τάξης και λαμβάνει ελάχιστα υπόψη την ποικιλομορφία των μαθητών⁷, και μάλιστα είναι απρόθυμη να ανταποκριθεί στις διαφορετικές ανάγκες όλων των μαθητών⁸, είτε έχουν είτε όχι ειδικές ανάγκες.

Για οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με το συμπεριληπτικό σχολείο, μη διστάσετε να επικοινωνήσετε με τη συντονίστρια συμπεριληπτικού σχολείου, κα. Γούναρη Γεωργία, στο georgia.gounari@lfh.gr

¹ Martine Caraglio, «Les élèves en situation de handicap», Que sais-je ?, 2019.

² Benoit 2008

³ Πηγή: Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας ΠΟΥ

⁴ Στο σημείο αυτό κρατάμε την ορολογία του συγγραφέα.

⁵ Dominique Aïmon, « Éléments de culture de base sur l'école inclusive »

⁶ AUCOIN, A. et VIENNEAU, R. (2010). Inclusion scolaire et dénormalisation. Dans Nadia Rousseau (dir.), La pédagogie de l'inclusion scolaire : pistes d'action pour apprendre tous ensemble (p. 63-86). Québec : Presses de l'Université du Québec.

⁷ TOMLINSON, C. A., BRIGHTON, C., HERTBERG, H., CALLAHAN, C. M., MOON, T. R., BRIMIJOIN, K. et al. (2003). Differentiating instruction in response to student readiness, interest, and learning profile in academically diverse classrooms: A review of literature. Journal for the Education of Gifted, 27(2-3)

⁸ JACKSON, R., HARPER, K. et JACKSON, J. (2002). Effective Teaching Practices and the Barriers Limiting Their Use in Accessing the Curriculum:

Καλές πρακτικές για μαθητές με Ειδικές Μαθησιακές Ανάγκες

**ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2025
Β Έκδοση**

Ευγένιος Ντελακρουά
Lycée Franco-Hellénique

**Σύλλογος
γονέων και
κηδεμόνων**
ΕΛΛΗΝΟΤΑΛΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΝΤΕΛΑΚΡΟΥΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ